

ඉදිරිපත් කිරීම සිසිර දිසානායක

ජාතික සංස්කෘතිය එම ජාතියේ ජීවිතයයි. ආදියේ සිට නමුත් ලංකාව කෘෂිකාර්මික රටකි. එබැවින් කෘෂිකාර්මිකය පසුබිම්කරගත් ජාතික සංස්කෘතියක් අපට ගැන. අපේ ආර්ථිකය මෙන්ම ඉතිහාසය, වෙදනෙදකම්, ආදර්ශීය විශ්වාස, කලා ශිල්ප ආදිය සියල්ලම කෘෂිකාර්මිකය වටා කේන්ද්‍රීය වී ඇත. මෑතකදී අප රටට නදනා ගන්නා ලද හේ, රබර්, කෝපි වැනි ආර්ථික වශාවත් එසේ ජාතියේ ජීවිතට කිඳා බැස ගැන.

වී, පොල්, මුලුන්, දෙහි, තල්, කෙසෙල් ආදිය වැනි වගාකළ හැකි අයුරින් අපේ හැඩගැස්ම පෝෂණය කරන්නට සම්මාදන් වී ඇති බැව් පෙනේ. මේ එක් එක් ශාකයක් අපේ සකලවිධ සංස්කෘතික අංගයන් හා බැඳී ඇති අයුරු විමසා බැලීම පරිසර හිතකාමීන්ට එහි ආස්වාදය විඳිගන්නට අවස්ථාවක් වනු ඇත.

මුද්‍රාවර්ධන මුද්‍රා බවට පත්වන්නේ රටක් සෙවනක ඉඳුගෙන බවුන් වැඩිමෙහි. රූපවේ මූලිකාංගය විමුක්තිකාමීන්ට සිං සච්චි ගවේෂණය සඳහා නොහැක්කේ. තුරුලිය ආසුරන් හමන සිසිල් මදුනල පහතින් පරදවා කෙළේ මරුන් විනා පාරිසුද්ධිය ඇති කරයි. පුළුඳු, සල්, කුමුක්, නුග ආදී රටක් සෙවන වලදී අතින් මුද්‍රාවරු කිවත් පසක් කළහ. පාසේ මුද්‍රාවරු කළු පලමුදු ආරුභන ආසුරු කළහ.

සුරව් සංකල්පනා

අප්පාල නුගරුක, කිරිපලු ගස මුද්‍රා සිරිත හා බැඳුණු වෙනත් ශාකයන්ය. මුද්‍රාබවයෙන් පසු මුද්‍රන් වගන්සේ සැකසීමේ බෝධිය දෙස බලාසි- රීමින් විමුක්ති සුවයෙන් කල් ගෙවූ සේක. ජීවිත අඹ වනය, පාර්ලෙයා වනය, පේනවගය, වේළුවනය ආදිය පරිහරණය කළ හැක්කේ. සිදුගත් උපත සිදුවූයේ ළමවිනි සල් වගන්වයි. මනභා වී සාමුද්ද්ධිය අපකල්පනාශායනය අත්හදා බැලූයේ අරුදකු ගතවයි. රජගනනුවරට තුන්ගනනු ගත වැල්වැල් වැළදී පස්ට වන ගම් තල් උසගත් වූ බව පුජාවලියේ සඳහන්ය. ගණ්ඩ ගම් උසගත් ගොවියා මුද්‍රන්ට පිදු මී අඹ පලක ඇටය ඔහු ලවා රෝපනය කරවා ගටගත් ගණ්ඩගන රුක මුද්‍රේ පසු කලක උන්වගන්සේ සමමන පෙළගත් පැසේක. කුඩිනාරා නුවර මල්ල රජගත් සල් උසගන්වී මුද්‍රන් වගන්සේ පිරිහිවත් පැසේක.

වෙස්සන්තර රජතුමා පුජක බමුණාට මග සලකනු කියා දුන්තේද එක් එක් වන ගනනා අනුසාරයෙනි. එම වන ගනනා වල අනුමුරුත, කිහිටසල්, කොසඹ, දමුණු, මාලවා, අඹ, ගිවුළු, කොස්, දඹ අරළු, මුළු, ඇඹල, ඇසුතු, කිමිට්, නුග, මී, කිරිපලු, මිදි, ඉඳි, තල, පොල්, දොඹ, කෝන්, කුමුක්, සල්, බක්මි, දෙල්, එරබදු, හා, මහරි, දුනුගේ, රුක්අත්තන, පුවතු, ඇසමන් ආදී තුරුලනා සුලබව කිබුණු බව පුජාවලියේ වර්ණනා කෙරෙයි. මෙහි සඳහන් වූ ශාකයන් ලංකාවේ බහුලව වැවෙන ඒවාය.

අපේ රජවරු ගතර ආශ්‍රිතව උසගත් වැවුණ. මනමන දෙපස ඔසුකුරු පළතුරු රෝපනය කළහ. අනුරපුර මහමෙවුනා උසග, හන්දන උසග, මහනාගවන හා මඟුල් උසග ගැන විශකතාවල සඳහන් වේ.

ලංකාවේ ඉම ගාමයන් වැඩිහරුයක් සේ මුල්කරගෙන ඇති වූ අන්දම පෙනේ. කොස්ගම, පුල්කපිරිය, කිතුල්ගම, ඉබුලාන, ගාපේ, හාරංගොඩ, දෙහිවිට්ටි, මීදෙණිය, හාරංගස්නන්ත, ඉඳුල්ගස්නන්ත, කොස්ගනකන්ද, දිවුල්ගස්නන්ද වැනි ඉම ගාම ගැන විමසීම සුදුසුය. එසේම අර්ධපොර (අරුන්දරා), කුරුබැඳු (කුරුසන්ත), ගෝනාරම්, අරුන්කල් වැනි පැරණි වනගන පෙදෙස් ආදිය මෙන්ම මැහවත් රැකගෙන සිටි අයුරු පෙනේ.

නො එකුත් සෙල්ලිපි වල ගස් කැපීම තනනම් කොට ඇති බව සඳහන් ය. දසවැනි සියවසේ සිවුවැනි මිහිඳු සමයේ මහින්ගලා පුවරු ලිපියේ මෙබඳු තියෝගයක් කොට ඇත.

"වතු පැරටි වැඳු අහියා නොකටසුතු ගස් කොල් නොකලියෙ පුතු. මෙවෙහෙරැ ආවුතුවාක් ගම් බිමිති තලන් මවන් තල්, මී, ඇයි පලුරක් කම්තක් සමතින් දුනමුත් නොකැපියෙ දියසුතු"

කසුබ් රජුගේ අනුරපුර පේනවන පුවරු ලිපියේද

"රජ කොල් කම්මයන් වැඳු වැරුයන් ගැල්ගොන් මවුන් පොනන්නා ඉසා ගස් කොල් නොකපනු ඉසා මෙලොටි නොවද්දා ඉසා"

උදා මහගාමේ පුලියන් කුලම් පුවරුලිපියේද

"රදොලන්ට තලන් මවන්" නොකපනා ලෙස ගිනි පනවා ඇත.

අපේ දේශීය වෙදකම මට්ටමින්ම ගොඩගැනී ඇත්තේ ශාක ලෝක ආශ්‍රිතවයි. ගස්වල කොල පොතු, මුල්, මල්, ගෙඩි වලින් මහ ඔසු ගැනේ. මැල්ලුමට, පන්තුවට, ඉඳුට, ගෙලට, කල්කයට ගස් මේ කොටස් ගැනේ. තක්කො නුවර දිසාපා- මොක් ඇදුරුවරයා සිය ගෝලයා වන ජීවකයන් පරිඤා කරනු සඳහා යොදා ගත්තේ ශාක ලෝක- යයි. ඔසු පිණිස නොගන්නා පලකෝ සොකා එන්නට දුන් අත පරිදි ජීවකයෝ ගව ගණන් දුර ඇවිදුන් එබැවින් නොදැක්කාන. ආපසු එත් ඇදුරන්ට ඒ වන පළකලවට තුරුවරයා උදුන් අත ඔහුගේ අධිකාපන කටයුතු සාර්ථක ලෙස කිමකර ඇති බව ප්‍රකාශ කළේය. කේසුරු මහා වෙදකු මුද්‍රාදාස රජතුමා ගම් දහව් පාසා ඔසු උසගත් වැවූ බවද ප්‍රකාශය.

එකල රට පුරා කෙත් වතු උසගත් හා වන ගනනා පැවති බව වංශ කථාවල මෙන්ම සන්දේශ කාව්‍ය වැනි සාහිත්‍ය කෘතීවල ද හමුවේ.

"දිමුත් වෙහෙර වට විසිතුරු මල්වතුය එතින් සුවඳ මල් තිහවෙයි මිනිමුතුය මගත් තුරු මිසුරු පලදෙන නමි අතුය රැගත් සෙවන නොහරව සිටි පොල්වතුය" "ගාස සංදේශය"

"සලා දුලා පියවුරු තඹර රොන් රන පුලා කිලා උපලන් ලාගෙන කණන කලා පිලා නොව ඇල්ගෙවි කෙලින ඉත බලා පලා යව අස්වන් තුරුළු කෙත" "සැළලිහිනි සංදේශය"

"සියඹර සබර කර මොර පහර කඵ හර සමදර බෙබර පර සොර තුවර අන්දර සිඳුවර කෙසර කිනිතිරි බිජු පුර මදුර මඟුර නොහර තුරතුර වල බල මිලුර" "පරෙවි සංදේශය"

"පත් ගණ පුල් මල් දොඹ තුරෙක පියකර සිත් පිහවා ඉඳු සැළලිහිනින් අතුරු ගත් සිරිතස ගැර වීදු සුවඳ මදුමරු කිත්සිරිමේ වෙහෙරට වදුව පසුවරු" "සැළලිහිනි සංදේශය"

ලේඛකයා පිළිබඳව.....

මෙම කලාපයෙන් ඇරඹෙන "ශාකයයි සංස්කෘතියයි" ලිපි පෙළෙහි කතුවරයා වන්නේ ශාස්ත්‍රචේදී නා.ලී. සාර්ලිය අමරසිරි විශ්‍රාමික විදුහල්පතිවරයායි. මින් පෙර සන්නස මාසිකයේ පළවූ "සිතාවක පුරාණය" ලිපි පෙළ සකස් කරගත් එනමින් වන ග්‍රන්ථයේ කතුවරයායි එතුමාණන්.

අවිස්සාවේලේ හඳුනා ගැනීමට පසු කලක අවිස්සාවේලේ සිතාවක මධ්‍ය මහා විද්‍යාලය, ගලපිටමුව, වලගම්බා මහා විද්‍යාලය, අටුළුගම මධ්‍යදන්ත මහා විද්‍යාලය වැනි විද්‍යාලවල විදුහල්පති තනතුරු දැරූ සාර්ලිය අමරසිරි තුරු පියාණන් බොහෝ අංශවලින් හපන්කම් පාඨා ප්‍රදේශයේ ප්‍රභූවරයෙකි.

පේරාදෙණිය සරසවි පියසේදී මහාචාර්ය එදිරිවීර සරච්චන්ද්‍රයන් සෙවනේ එම නිර්මාණ වෙනුවෙන් තාල වාද්‍ය භාණ්ඩ විමසීන් ද, සෙනරත් පරණවිතාන පුරා විදු ඇදුරුතුමන් සෙවනේ සිතාවක රාජධානිය පිළිබඳව පර්යේෂණ කරමින් ග්‍රන්ථ ලියමින් ද, දැන ම කැටයම් ශිල්පියෙකු වශයෙන්ද කවියෙකු වශයෙන් ද, චිත්‍ර ශිල්පියෙකු වශයෙන් ද කලා හපන්කම් පාඨ ඒ මහත්මා පාසල් ළමුන් වෙනුවෙන් "සම්මුලා" වැනි වේදිකා නාට්‍ය හා ගුවන් විදුලි නාට්‍ය ද නිර්මාණය කළේය. වෙද පුරපුරකින් පැවතගෙන එන සිය මෂණියන් ඇසුරෙන් මේ වන විට ප්‍රදේශයේ දැන වෙදිපා වරුකු හා නක්‍ෂත්‍ර ඇදුරුකු ද වන ඒ මහත්මා කෙටි කලක් වාමානික දේශපාලනයට ද සම්බන්ධව සිය ගම් ප්‍රදේශයට අභනා මෙහෙවරක් කළේය.

"ශාකයයි සංස්කෘතියයි" ලිපිපෙළ පළකිරීමට දුන් අවසරය පිළිබඳව අපි "සන්නස" පාඨකයන් වෙනුවෙන් කාතාඳු වන්නෙමු.

ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රසිද්ධ කේන්ද්‍රිකා වෙහෙරය වෙතින් මෙල්බර්න් නුවර සිබ්ටන් දැන් විශේෂ සේවාවක්

මංගල කේක්, උපන්දින කේක්, ජෝරි ඊට්ස් වර්ග ඇතුළු ඕනෑම උත්සව අවස්ථාවක් විමසන්න ඉරෝෂා සේනානායක Ph: 03 5996 4304 Mob: 0433 455 596

No. 08, Miralie Way, Cranbourne West